

На основу члана 33. став 1. Закона о мерним јединицама и мерилима („Службени лист СФРЈ“, бр. 9/84), директор Савезног завода за мере и драгоцене метале прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕТРОЛОШКИМ УСЛОВИМА ЗА МАНОМЕТРЕ ЗА МЕРЕЊЕ ПРИТISKA У ПНЕУМАТИЦИМА

Члан 1.

Овим правилником прописују се метролошки услови које морају испуњавати манометри за мерење притиска у пнеуматичима (у даљем тексту: манометри).

Метролошки услови из става 1. овог члана означавају се скраћено ознаком MUS.P-1/2.

Члан 2.

Под манометрима, у смислу овог правилника, подразумевају се мерала чији се рад заснива на принципу дирек-

тног приношења деформације еластичног мерног елемента, настале под дејством притиска, на показни уређај.

Члан 3.

Манометри се деле на:

- 1) манометре фиксно или покретно постављене у сервисним и бензинским станицама, који служе за контролу притиска за време пуњења пнеуматика;
- 2) ручне манометре који чине део прибора возила и намењени су за повремену контролу притиска пнеуматика;
- 3) манометре уграђене на возилу и намењене за непрекидну контролу притиска у пнеуматцима у току вожње.

Члан 4.

Мерни опсези манометара могу бити различити у границама од 0 МРа до 1 МРа или од 0 bar до 10 bar.

Члан 5.

Наведени изрази, у смислу овог правилника, имају следећа значења:

- 1) ознака класе тачности манометра је број који означава апсолутну вредност највеће дозвољене грешке мерења при употреби манометра, изражене у процентима горње границе мерења;
- 2) варијација показивања манометра је разлика у показивањима манометра кад он показује исту вредност притиска, било да показивање, односно притисак расте или опада.

Члан 6.

Границе дозвољених грешака мерења за манометре који се користе у сервисним и бензинским станицама и за ручне манометре дате су у следећој табели:

Горње границе мерења, у МРа	Границе дозвољених грешака, у МРа	
	при првом прегледу	при повременом прегледу
до 0,4 преко 0,4 до 1	$\pm 0,008$ $\pm 0,016$	$\pm 0,01$ $\pm 0,02$

Члан 7.

Границе дозвољених грешака за манометре на возилима изражене у процентима горњих граница мерења су при:

- 1) испитивању типа $\pm 1,3\%$;
- 2) првом прегледу $\pm 1,3\%$;
- 3) периодичним прегледима и у раду $\pm 1,6$.

Члан 8.

Варијације показивања манометара не смеју да премажу апсолутну вредност граница дозвољених грешака из чл. 7. и 8. овог правилника.

Члан 9.

Варијације показивања манометара при температурама које одступају од $20^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ не смеју да пређу $\pm 0,4\%$ од горње границе мерења за сваких 10°C .

Члан 10.

Манометар се састоји из следећих делова:

- 1) кућишта са поклопцем;
- 2) показног уређаја (бројчаник и казаљка);
- 3) еластичног мерног елемента;
- 4) механизма за пренос притиска са еластичног мерног елемента на казаљку;
- 5) носача са прикључком.

Члан 11.

Кућиште манометра мора да заштити мерни механизам и скалу од продирања прашице и влаге, као и од удараца и оштећења.

Члан 12.

Површина бројчаника манометра мора бити равна и тако причвршћена за кућиште да се под дејством вибрација или удара не помера.

Скала бројчаника манометра мора имати једнака растојања између две било које узастопне црте поделе.

Бројеви којима су обележене црте поделе морају непосредно изражавати величину измереног притиска без примене фактора множења.

Члан 13.

Казаљка може имати врх у облику једнакокраког троугла чија основница не прелази ширину најуже црте поделе и чији угао при врху не прелази 60° .

Врх казаљке може да има и облик ножа који је постављен управно на равну поделу и чија ширина не прелази ширину најуже црте поделе.

Врх казаљке мора да покрива $1/3$ до $2/3$ дужине најкраћих црта поделе.

Раздаљина између казаљке и површине бројчаника не сме бити већа од $0,021 + 1 \text{ mm}$, где је 1 раздаљина у mm између осе ротације казаљке и њеног врха.

Члан 14.

Еластични мерни елемент је елемент манометра (нпр. манометарска цева, мембрана, мех, спирална опруга, еластична чаура) који се под утицајем мереног притиска еластично деформише.

Еластични мерни елемент мора бити израђен од материјала који обезбеђује постојаност физичко-хемијских особина елемента (нпр. легура бакра, никла, челика).

Члан 15.

Механизам за пренос притиска са еластичног мерног елемента на казаљку састоји се од:

- 1) вођице везане једним крајем за слободан крај еластичног мерног елемента, а другим крајем за сегментни зупчаник;
- 2) сегментног зупчаника;
- 3) зупчаника.

Члан 16.

Носач са прикључком мора бити везан за еластични мерни елемент и кроз њега се мора преносити притисак са пнеуматика на еластични мерни инструмент.

Члан 17.

Ручни манометри могу имати уређај за блокирање и враћање казаљке у основни положај. Уређај мора да омогући читавање вредности измереног притиска, по одвајању манометра од вентила пнеуматика.

Члан 18.

Вредност подељка манометра мора износити 0,01 МРа, односно 0,1 bar.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, ручни манометри чија је горња граница мерења преко 0,4 МРа, односно 4 bar, могу имати и већи подељак, али не већи од 0,025 МРа, односно 0,25 bar.

Члан 19.

Ширина подељка не сме бити мања од 1,5 mm.

Ширине подељка истог бројчаника не смеју се међусобно разликовати за више од $1/5$ ширине најмањег подељка.

Ширина црте поделе не сме бити већа од $1/5$ ширине подељка.

Свака пета црта поделе мора се разликовати од осталих црта поделе већом дужином, а свака пета или десета црта мора бити обележена бројем.

Скала на бројчанику мора бити видљива и лако читљива са раздаљине од најмање 0,6 m без оптичког система за увећање.

Члан 20.

Манометар мора бити тако конструисан да издржи:

1) притисак који прелази горњу границу мерења за 25% за време од 15 минута;

2) 1.000 импулса које даје притисак који варира од 0 до 90/95% горње границе мерења за манометре који се користе у сервисним и бензинским станицама и за ручне манометре;

3) 10.000 циклуса притиска који варира лагано од 0 до 75% од горње границе мерења, са фреквенцијом која не прелази 60 циклуса у минути, за манометре који се користе у сервисним и бензинским станицама и за ручне манометре чији се уређај за блокаду зауставља после мерења;

4) 20.000 циклуса притиска који лагано варира од 25% до 75% горње границе мерења, са фреквенцијом која не прелази 60 циклуса у минути, за манометре уграђене на возилу;

5) температуре околине од -20°C и $+50^{\circ}\text{C}$, за сваку по шест сати;

6) вибрације фреквенције 50 Hz и убрзање од 50 m/s^2 у току два сата за ручне манометре и за манометре уграђене на возилу;

7) потресе фреквенција од 80 до 120 удара у минути и убрзање од 50 m/s^2 у току два сата за манометре уграђене на возилу, односно убрзање од 70 m/s^2 за ручне манометре.

После држања манометра без притиска у трајању од једног часа, границе дозвољене грешке мерења и варијације показивања не смеју да прелазе вредности граница дозвољених грешака прописаних овим правилником.

Члан 21.

Натписи и ознаке на манометру морају бити исписани на једном од језика и писама народа, односно народности Југославије.

Натписи и ознаке морају бити јасни, добро видљиви у радним условима и исписани тако да се не могу избрисати или скинути.

Члан 22.

На бројчанику манометра морају се исписати:

1) ознака мерне јединице;

2) класа тачности;

3) натпис: „Манометар за пнеуматик“;

4) знак који показује радни положај манометра ако је потребно.

Члан 23.

На бројчанику или кућишту манометра морају се исписати:

1) фирма, односно назив или знак произвођача;

2) фабрички број (текући број производње);

3) година производње;

4) службена ознака типа манометра ако је извршено испитивање типа.

Члан 24.

На манометрима уграђеним на возилу морају се исписати:

1) тип аутомобилских гума;

2) величина притиска који одговара том типу.

Члан 25.

Манометри који се налазе у употреби, а немају натпис: „Манометар за пнеуматике“ могу се употребљавати и после ступања на снагу овог правилника ако испуњавају остале метролошке услове прописане овим правилником.

Члан 26.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о метролошким условима за манометре за мерење притиска у пнеуматичима („Службени лист СФРЈ“, бр. 2/82).

Члан 27.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 0404-3539

17. октобра 1985. године
Београд

Директор
Савезног завода за мере и
драгоцене метале,
Милосав Војчић, с.р.

282.

На основу члана 46. тачка 2. Закона о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/76), председник Савезног комитета за пољопривреду издаје

НАРЕДБУ

О ЗАБРАНИ УВОЗА У СОЦИЈАЛИСТИЧКУ ФЕДЕРАТИВНУ РЕПУБЛИКУ ЈУГОСЛАВИЈУ И ПРОВОЗА ПРЕКО ТЕРИТОРИЈЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ЖИВИХ СВИЊА, ПРОИЗВОДА, СИРОВИНА И ОТПАДАКА ПОРЕКЛОМ ОД СВИЊА ИЗ КРАЉЕВИНЕ ХОЛАНДИЈЕ

1. Ради спречавања уношења у Социјалистичку Федеративну Републику Југославију заразне болести афричке куге свиња, забрањује се увоз из Краљевине Холандије у Социјалистичку Федеративну Републику Југославију и провоз преко територије Социјалистичке Федеративне Републике Југославије следећих пошиљки:

1) живих свиња;

2) производа, сировина и отпадака пореклом од свиња, осим термички обрађених конзерви.

2. Ова наредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 2747/1

4. априла 1986. године
Београд

Председник
Савезног комитета
за пољопривреду,
др Милорад Станојевић, с.р.

283.

На основу члана 56. ст. 1. до 4, члана 58. став 3. и члана 60. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директор Савезног завода за стандардизацију издаје

НАРЕДБУ

О ОБАВЕЗНОМ АТЕСТИРАЊУ РЕГУЛАТОРА ПРИТИСКА ЗА ТЕЧНЕ ПЛИНОВЕ ПРОПАН-БУТАН

1. Обавезном атестирању подлеже регулатори притиска за течне плинине пропан-бутан (у даљем тексту: регулатори притиска) за назинне протоке до kg/h и излазне притиске 30 mbar или 50 mbar.

2. Поступак атестирања регулатора притиска спроводи се на следећи начин:

1) за регулаторе притиска из домаће производње, атестира се тип производа – уз контролу саобразности производа из производње атестираном типу;